

Επρεπε να μπειτε στο ευρώ τρία χρόνια αργότερα

Ο Ζακ Ντελόρ μιλάει για την ελληνική προεδρία και για το μέλλον της Ευρωζώνης

Συνέντευξη στην **ΑΛΕΞΙΑ ΚΕΦΑΛΑ**

Χάρη στις πεποιθήσεις του, τις δεσμεύσεις και το όραμά του για την Ευρωπαϊκή Ένωση, απέκτησε το παρωνύμιο «πατέρας της Ευρώπης». Ο πρώην πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (1985-1994) δήλωσε το 2011 ότι η Ευρώπη και το ευρώ βρίσκονταν «στο χείλος του γκρεμού». Σήμερα ο Ζακ Ντελόρ μιλάει στην «Κ» ενόψει της επίσκεψής του στην Αθήνα για το συνέδριο που διοργανώνουν η «Κ» και το Le Nouvel Observateur, με τίτλο «Τολμήστε τη Δημοκρατία», στις 6 και 7 Φεβρουαρίου.

– Κατά την άποψή σας, ποιος είναι ο λόγος που η Ελλάδα έφθασε σε αυτό το σημείο;

– Κατ' αρχάς, πρέπει να επισημανθεί μια αυτονόητη αλήθεια και ας μην είναι αρεστή. Όταν η κυβέρνηση μιας χώρας επιτρέπει ή προβαίνει σε ανοησίες, δυστυχώς αυτό συνεπάγεται κάποιο τίμημα, το οποίο τελικά το πληρώνει ο λαός. Διαφορετικά, θα πρέπει να πιστέψουμε στα θάματα!

– Αν γυρνούσατε πίσω τον χρόνο, θα υπερασπιζόσασταν πάλι την ελληνική συμμετοχή στην ΟΝΕ;

– Δεν μετανιώνω που η Ελλάδα εισήλθε στη Ζώνη του Ευρώ, διότι αυτό το γεγονός, από μόνο του, αντιπροσωπεύει το προηγμένο σημείο στο οποίο έχει φτάσει η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Προηγμένο μάλιστα, αλλά και ριψοκίνδυνο. Φυσικά, είναι πάντα εύκολο να εκφέρουμε γνώμη αρκετά χρόνια αργότερα. Όμως, πραγματικά, εάν εναπόκειται σε εμένα, θα εισηγούμην ότι η Ελλάδα θα έπρεπε να περιμένει ακόμη 2 ή 3 χρόνια προτού υιοθετήσει το ενιαίο νόμισμα.

– Γιατί;

– Επειδή δεν θα αρκούσε μόνο να πληροί, περισσότερο ή λιγότερο, τα

νομισματικά κριτήρια για την ένταξή της. Θα έπρεπε επίσης να αναλογιστούμε τι θα όφειλε η Ελλάδα να πράξει επιπλέον στους κόλπους αυτής της Ένωσης, εντός ενός πολύ ισχυρότερου ανταγωνιστικού περιβάλλοντος. Η Ελλάδα θα έπρεπε, λοιπόν, να αρχίσει να ενισχύει την οικονομική της παρουσία σε όρους ανταγωνιστικότητας, προκειμένου να μπορέσει να προβάλει αντίσταση στον έντονο ανταγωνισμό εντός της Ευρωζώνης.

Εκσυγχρονισμός

– Πώς βλέπετε να διαγράφεται το μέλλον της Ευρωζώνης;

– Βασικό στοιχείο των συλλογισμών των κυβερνήσεων και συστατικό της προετοιμασίας του ενιαίου νομίσματος αποτέλεσε, όπως όλοι αναγνωρίζουν, η έκθεση της επιτροπής Ντελόρ, η οποία υπεβλήθη στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το 1989. Είχαν υιοθετηθεί πολλές από τις συστάσεις αυτής της έκθεσης. Όμως έπρεπε, όπως είχα επισημάνει από τότε, οι αποφάσεις που ελήφθησαν το 1998 και το 1999 να διατηρήσουν μια ισορροπία ανάμεσα στην οικονομική, νομισματική και χρηματοπιστωτική πολιτική, σύμφωνα με το πνεύμα αυτής της έκθεσης. Αυτό δεν έγινε, και έτσι εξηγούνται εν μέρει οι δυσκολίες της Ζώνης του Ευρώ, η οποία υπήρξε και αυτή θύμα της οικονομικής κρίσης που ξέσπασε το 2008. Το μέλλον της; Απάντησα ήδη. Η ΟΝΕ πρέπει να σταθεί στα δύο της πόδια, την οικονομία και το νόμισμα. Πρέπει, συνεπώς, να επιδιωρθώσει τη δυσλειτουργία του αρχικού σχήματος και να κρίσει μια πραγματική οικονομική και νομισματική διακυβέρνηση. Φυσικά, εντός των θεσμικών οργάνων και του καταμερισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων οργανισμών, σύμφωνα και με τις εθνικές

Ο πρώην πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζακ Ντελόρ έρχεται στην Αθήνα για το συνέδριο που διοργανώνουν η «Κ» και το Le Nouvel Observateur, με τίτλο «Τολμήστε τη Δημοκρατία», στις 6 και 7 Φεβρουαρίου.

Η ΟΝΕ πρέπει να επιδιωρθώσει τη δυσλειτουργία της, να σταθεί στα δύο της πόδια, την οικονομία και το νόμισμα.

διαδικασίες. Αυτό σημαίνει, ειδικότερα, ότι μία εξ ιδίων προσπάθεια θα πρέπει, μέσα σε πνεύμα αλληλεγγύης, να έχει ως γνώμονα τον εκσυγχρονισμό του παραγωγικού μηχανισμού, παρά τα καθαυτά νομισματικά και δημοσιονομικά οφέλη κάθε χώρας.

– Η Ελλάδα έχει αναλάβει την προεδρία της Ε.Ε. αυτό το εξάμηνο. Κατά τη γνώμη σας, διαθέτει πραγματική αξιοπιστία στην ευρωπαϊκή σκηνή;

– Εμείς οι Ευρωπαίοι έχουμε πέσει θύματα των στατιστικών που πραγματοποιήθηκαν στην Ελλάδα και, ως εκ τούτου, χρειάστηκε να αναθεωρηθούν τα οικονομικά δεδομένα των ετών 2004 και 2009. Είμαστε θύματα επειδή, σύμφωνα με τις πεποιθήσεις των Ευρωπαίων, σχηματίζουμε ένα σύνολο, το οποίο χαρακτηρίζεται από την αλληλεγγύη της καρδιάς και της δράσης. Εκτοτε η Ελλάδα έχει καταβάλει σημαντικές προσπάθειες, ο λαός

της αντιμετωπίζει μια πολύ δύσκολη περίοδο. Όμως, με τα σημερινά δεδομένα, πιστεύω πως η Ελλάδα είναι αρκετά ικανή να διασφαλίσει την εξάμηνη προεδρία της, στηριζόμενη περισσότερο στο νόητρό της παρά στην ικανότητα των ηγετών της.

– Τελικώς, τα χειρότερα αποφεύχθηκαν;

– Όσον αφορά την Ελλάδα, η οποία έχει δεσμευθεί αναφορικά με την επί ποινή πορείας προς την ανάκαμψη, τα πάντα πλέον είναι θέμα δοσολογίας. Θα πρέπει, λοιπόν, να παραμένουμε επιφυλακτικοί όσον αφορά τις γενικές δηλώσεις και αναλύσεις, χωρίς σημείο αναφοράς, κάποιων πολιτικών ή σχολιαστών εις βάρος της Ελλάδας. Δηλώσα στην αρχή της κρίσης: «Πρέπει να σώσουμε τον Έλληνα στρατιώτη». Όχι όμως μόνο και μόνο επειδή αγαπάμε την Ελλάδα, αλλά και γιατί η έξοδος της θα συνιστούσε τεράστιο πλήγμα για το μέλλον της ΟΝΕ. Εχω την εντύπωση ότι το χειρότερο απεφύχθη. Αλλά, ας μην προδιαγράφουμε το μέλλον, όποιος ζησει θα το δει, και εμπιστεύομαι τη σοφία και το πνεύμα αλληλοϋποστήριξης των Ευρωπαίων ηγετών για να μας οδηγήσει πέρα από τον ορίζοντα, μαζί με την Ελλάδα, σε μια ισχυρότερη και πιο αλληλεγγύς Ένωση.